

● Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monety upamiętniające POLSKI SIERPIEŃ 1980:

w dniu 27 sierpnia 2010 r.

o nominale **2 zł** wykonaną stemplem zwykłym ze stopu Nordic Gold,

w dniu 30 sierpnia 2010 r.

o nominale **30 zł** wykonaną stemplem lustrzanym w złocie,

o nominale **10 zł** wykonaną stemplem lustrzanym w srebrze (z tampondrukiem).

Narodowy Bank Polski

ma wyłączne prawo emitowania znaków
pieniężnych w Polsce.

Oprócz monet i banknotów powszechnego obiegu NBP emituje także monety i banknoty kolekcjonerskie.

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję zarówno do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Od 1996 roku NBP emituje także dwuzłotowe monety okolicznościowe powszechnego obiegu ze stopu Nordic Gold.

Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

NBP

Narodowy Bank Polski

monety

MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010

Informacje o planie emisji
znajdują się na stronie:

www.nbp.pl/monety

Sprzedaż monet kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona wyłącznie w formie aukcji internetowych w serwisie Kolekcjoner pod adresem:

www.kolekcjoner.nbp.pl

 | KOLEKCJONER

Monety zostały wyprodukowane
w Mennicy Polskiej S.A. w Warszawie.

Skład i druk: Drukarnia NBP

POLSKI SIERPIEŃ 1980

P O L S K I S I E R P I E Ń 1 9 8 0

● Od połowy lat 70. w Polsce Ludowej pogłębił się kryzys gospodarki nakazowo-rozdzielczej (stała choroba systemu realnego socjalizmu). Slabnąca ekipa Edwarda Gierka, mimo usilnych starań kierownictwa MSW, nie mogła zahamować procesu powstawania w latach 1976–1980 kolejnych grup opozycyjnych. Wydawały one drugoobiegową prasę i książki, docierały nie tylko do inteligencji, ale także do robotników (Wolne Związki Zawodowe).

● Wybór Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978 r.), a następnie jego pierwsza pielgrzymka do Polski (VI 1979 r.) miały ogromny wpływ na świadomość społeczną – wzmocniły opór narodu wobec komunizmu. Nieudolna próba wprowadzenia przez rząd podwyżek cen podstawowych artykułów spożywczych zapoczątkowała falę strajków, która w lipcu i sierpniu 1980 r. przetoczyła się przez cały kraj, od Lublina i Warszawy po Szczecin i Wrocław. Najważniejszy okazał się strajk w stoczni gdańskiej, który rozpoczął się 14 sierpnia 1980 r. Początkowo załoga żądała stosownych podwyżek płac oraz przywrócenia do pracy suwnicowej, Anny Walentynowicz. Począwszy od 16 sierpnia 1980 r. protest stoczniovców przerodził się w strajk solidarnościowy, który z dnia na dzień obejmował coraz więcej zakładów pracy. Do komunistycznych władz skierowano 21 postulatów, z których najważniejszym było żądanie prawa

do strajku oraz utworzenia niezależnych, samorządnych związków zawodowych. Zgoda władz na istnienie organizacji niezależnej od partii komunistycznej umożliwiła podpisanie porozumień z Międzyzakładowymi Komitetami Strajkowymi w Szczecinie (30 VIII), w Gdańsku (31 VIII) i w Jastrzębiu (3 IX). Lech Wałęsa, przywódca stoczniovców gdańskich, ogłosił miastu i światu (stojąc na dachu samochodu) powstanie wolnych i samorządnych związków zawodowych.

● Wydarzenia z lipca i sierpnia 1980 r. szybko zaniepokoiły władze państw ościennych. Jeszcze przed wybuchem strajku w stoczni im. W. Lenina w Gdańsku minister bezpieczeństwa państwowego NRD wydał rozkaz podległym jednostkom, by wykazywały szczególną czujność wobec wydarzeń w Polsce. Podobne dyspozycje wydało najwyższe kierownictwo partii komunistycznej w Moskwie, która 25 sierpnia 1980 r. powołała specjalną komisję do badania sytuacji w Polsce, z Michailem Sułowem na czele. Służby specjalne PRL (MSW) jeszcze przed podpisaniem porozumień sierpniowych w 1980 r. rozpoczęły akcję pod kryptonimem „Lato 80”. Jej celem – jak się wkrótce okazało – było przygotowanie stanu wojennego. Wszystkie te decyzje świadczyły o tym, że państwa bloku komunistycznego nie zamierzały dopuścić do długotrwałego istnienia „Solidarności” na politycznej i społecznej mapie Polski. W

ciągu kolejnych miesięcy (tzw. 16 miesięcy „karnawału”) „Solidarność” robotnicza stała się wzorem dla wszystkich grup społecznych i zawodowych budujących nowe, niezależne struktury stowarzyszeniowe (NZS, „Solidarność” Rolników Indywidualnych). Z kolei istniejące stowarzyszenia, w tym środowisk twórczych (ZLP, SDP i inne) po raz pierwszy od początku istnienia PRL i systemu nomenklaturowego uzyskiwały prawo do demokratycznego wyboru swoich władz. Tymczasem wybuch stanu wojennego 13 grudnia 1981 r. położył kres budowaniu „Samorządnej Rzeczpospolitej”, stłumił społeczną energię, nadzieję na wolność i zwycięstwo dobra nad złem. Zarówno w latach 1980–1981, jak i w okresie stanu wojennego, a także w latach późniejszych (do 1989 r.) ruch „Solidarności” (liczący 10 mln osób) był wspierany przez Kościół katolicki. Kapłani towarzyszyli strajkującym stoczniovcóm Trójmiasta, hutnikom Warszawy. Krzyże zawieszane na ścianach fabryk, szkół i szpitali symbolizowały niezależność pracowników, jako rzeczywistego gospodarza swego miejsca pracy, od partii. W świątyniach i salach katechetycznych w latach 80. tworzyła się kultura niezależna – wybitni naukowcy prowadzili wykłady poświęcone prawdziwej historii, a wybitni polscy kapłani, z błogosławionym ks. Jerzym Popiełuszką na czele, głosili homilie ucząc patriotyzmu i przebaczenia.

Jan Żaryn

MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010

NOMINAŁ 30 ZŁ

metal Au 900/1000 ■ stempel lustrzany ■ średnica 16,0 mm
masa 1,7 g ■ wielkość emisji (nakład) 30.000 szt.

AWERS: Centralnie stylizowany wizerunek Pomnika Poległych Stoczniovców w Gdańsku. Na jego tle, u dołu, wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Z lewej strony napis: 30, z prawej strony napis: ZŁ. W otoku napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA oraz oznaczenie roku emisji: 2010. Pod lewą łapą orła znak mennicy: M/W.

REWERS: Centralnie stylizowany napis: SOLIDARNOŚĆ. Pod nim napis: 1980. U góry półkołem napis: POLSKI SIERPIEŃ.

Projektant monety: **URSZULA WALERZAK**

NOMINAŁ 10 ZŁ

metal Ag 925/1000 oraz farba czerwona ■ stempel lustrzany
średnica 32,0 mm ■ masa 14,14 g ■ wielkość emisji (nakład) 50.000 szt.

AWERS: U góry, na tle polskiej flagi ze stylizowanym napisem: SOLIDARNOŚĆ, wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Po lewej stronie orła napis: 10 ZŁ, po prawej stronie orła oznaczenie roku emisji: 2010. Centralnie, na tle stylizowanych wizerunków osób z rękami uniesionymi w geście zwycięstwa, wydodrębniona powierzchnia w kształcie koła, z logo XXX rocznicy powstania NSZZ „Solidarność”. Wokół logo napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA. Pod lewą łapą orła znak mennicy: M/W.

REWERS: Centralnie, na tle litery S, w której umieszczone zostały wizerunki osób z rękami uniesionymi w geście zwycięstwa, stylizowany napis: 1980, w układzie pionowym. Z lewej strony napis: POLSKI, z prawej strony napis: SIERPIEŃ.

Projektant monety: **URSZULA WALERZAK**

NOMINAŁ 2 ZŁ

metal stop CuAl5Zn5Sn1 ■ stempel zwykły ■ średnica 27,0 mm
masa 8,15 g ■ wielkość emisji (nakład) 1.400.000 szt.

AWERS: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Po bokach orła oznaczenie roku emisji: 20-10, pod orłem napis: ZŁ 2 ZŁ, w otoku napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA, poprzedzony oraz zakończony sześcioma perełkami. Pod lewą łapą orła znak mennicy: M/W.

REWERS: Elementy puzzli, tworzące fragment stylizowanego napisu: SOLIDARNOŚĆ. Z prawej strony u dołu napis: 80. U góry półkołem napis: POLSKI SIERPIEŃ.

NA BOKU: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Projektant awersu: **EWA TYC-KARPIŃSKA**
Projektant rewersu: **URSZULA WALERZAK**